

S Z A F A R Z

*Pismo Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej
Archidiecezji Gnieźnieńskiej*

1/2011 (8)

www.szafarze.gniezno.pl

Jubileusz kapłaństwa ks. biskupa Bogdana Wojtuśia

W tym roku swój jubileusz obchodzi ks. biskup Bogdan Wojtuś, który 50 lat temu przyjął sakrament święceń kapłańskich. Z tej okazji również my, szafarze, chcemy złożyć księdzu biskupowi serdeczne życzenia Bożego błogosławieństwa oraz zapewnić o naszej modlitwie w jego intencji.

Rekolekcje

Rekolekcje wielkopostne w 2011 roku odbędą się u sióstr pallotynek w Gnieźnie w dwóch terminach:

- I termin: od 11 do 13 marca 2011,
- II termin: od 18 do 20 marca 2011.

Lista uczestników poszczególnych turnusów znajduje się na jednej ze stron gazetki. Ewentualne zamiany proszę uzgadniać między sobą, tak aby liczba uczestników poszczególnych turnusów pozostała taka sama. Rekolekcje poprowadzi ks. dr Mieczysław Polak.

Ks. Franciszek Jabłoński

Adwentowy Dzień Skupienia

W dniu 11 grudnia 2010 odbył się kolejny już adwentowy dzień skupienia dla nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej posługujących na terenie archidiecezji gnieźnieńskiej. Pomimo

niesprzyjającej pogody w sali Prymasowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie spotkało się 50 szafarzy oraz 5 kandydatów do podjęcia tej posługi.

Spotkanie rozpoczął opiekun szafarzy ksiądz kanonik Franciszek Jabłoński wprowadzając uczestników w tematykę spotkania i prezentując plan zajęć.

Następnie część formacyjną poprowadził ks. Krzysztof Stawski koncentrując się na kwestii komunii z Bogiem – jest to nawiązanie do nowego programu duszpasterskiego. Ksiądz Krzysztof w szczególny sposób omówił budowanie komunii z Bogiem przez przyjmowanie Eucharystii i uczestniczenie w liturgii eucharystycznej. Przedstawił poszczególne elementy obrzędów liturgicznego spotkania z Bogiem, koncentrując się na ich teologicznym znaczeniu. Zwrócił także uwagę na to, aby w liturgii żadna czynność liturgiczna nie nakładała się na inną, co nie zawsze jest zachowywane. Ponadto położył nacisk, aby zachowywać kolejność przyjmowania komunii świętej – najpierw powinien przyjąć ją celebrans, a dopiero później pozostali uczestnicy liturgii. W związku z tym nie należy rozpoczynać rozdawania komunii świętej wiernym, dopóki nie przyjmie jej celebrans. Ksiądz Stawski podjął również rozważania dotyczące istoty i umiejętności świętowania, która to umiejętność niestety zanika w obecnych czasach. Utrudnia to również rozumienie liturgii jako świętowania spotkania

z Bogiem, co w konsekwencji prowadzić może to do braku relacji z Bogiem.

Najważniejszą częścią dnia skupienia była Msza Święta celebrowana w seminaryjnej kaplicy pw. Zwiastowania NMP. Mszę odprawił i homilię wygłosił ks. Franciszek Jabłoński. Nawiązał w niej do listu księdza prymasa na I niedzielę adwentu i wskazał na czas, który ma pomóc w przemianie serca. Adwent ma przygotować nie tylko do Uroczystości Narodzenia Pańskiego, ale też na powtórne przyjście Chrystusa. Ksiądz kanonik wskazał też na trzy aspekty komunii wskazane przez dokumenty ogólnopolskiego programu duszpasterskiego „Kościół domem i szkołą komunii”:

- komuniam przez Słowo Boże i sakramenty,
- komuniam przez modlitwę,
- komuniam przez sakrament małżeństwa.

Modlitwa w rodzinie powinna być wspólnotowa, z żoną i dziećmi. Podstawowe powołanie szafarza to bycie dobrym mężem i ojcem, tworzenie Kościoła domowego. Posługa szafarza nie może być ważniejsza od powołania małżeńskiego.

Na koniec Mszy Świętej głos zabrał kleryk Krystian Piekuciński, który powiedział kilka słów na temat formacji seminaryjnej oraz o powołaniu do kapłaństwa. Przedstawił również książkę ks. Franciszka Jabłońskiego „Tradycja gnieźnieńskich krzyży misyjnych”. Po mszy szafarze spotkali się ponownie w sali, aby wysłuchać komunikatów, później razem ze wspólnotą seminaryjną zjedli obiad w refektarzu.

Dni skupienia nadzwyczajnych szafarzy Komunii świętej pomimo fakultatywnego charakteru niezmiennie gromadzą wielu uczestników.

Jacek Skowroński

Ingres ks. prymasa Józefa Kowalczyka

26 czerwca 2010 roku ks. prymas Józef Kowalczyk dokonał uroczystego ingresu do archikatedry gnieźnieńskiej. W uroczystości uczestniczyło przeszło 40 arcybiskupów i biskupów oraz przedstawiciele najwyższych władz państwowych.

Nowego Prymasa na stolicy arcybiskupiej w Gnieźnie witał jego poprzednik abp Henryk Muszyński, który przekazał mu pastorał

i wprowadził na katedrę arcybiskupów gnieźnieńskich. Jak mówił, posługę arcybiskupa metropolity gnieźnieńskiego przekazuje w godne i wypróbowane ręce, abp Kowalczyk bowiem doskonale wpisuje się w zobowiązujące dziedzictwo świętowojciechowe sięgające korzeniami bł. Radzyna Gaudentego, Jana Łaskiego i Prymasów począwszy od Jakuba Świnki.

W ingresie uczestniczyli także najbliżsi Prymasa Polski m.in. jego siostra oraz wierni i duchowni z rodzinnych stron nowego metropolity gnieźnieńskiego. Uczestnikami uroczystości byli również nadzwyczajni szafarze Komunii świętej naszej archidiecezji.

Adhortacja „Verbum Domini”

Posynodalna adhortacja apostolska Benedykta XVI „Verbum Domini” o Słowie Bożym w życiu i misji Kościoła została 11 listopada zaprezentowana w Watykanie. Jest to owoc Synodu Biskupów sprzed dwóch lat. Papież podpisał ją już ponad miesiąc temu, 30 września, w liturgiczne wspomnienie św. Hieronima. Ten wielki tłumacz i komentator Biblii jest jednym z Ojców Kościoła często w nowym papieskim dokumencie przytaczanych. Adhortacja zaczyna się cytatem biblijnym z 1 Listu św. Piotra, nawiązującym do Księgi Izajasza: *Verbum Domini manet in aeternum* – „Słowo Pana trwa na wieki”.

Adhortacja *Verbum Domini* to obszerny, 200-stronicowy dokument. Dzieli się na trzy części. Pierwsza nosi tytuł **Verbum Dei** – „Słowo Boga”. Ukazuje, że człowiek i jego problemy nie są Bogu obojętne. Przemawia On do człowieka, objawia mu się w Chrystusie. Chrześcijaństwo nie jest religią księgi, ale Słowa wcielonego, jednak w przyjęciu Go ma znaczenie Pismo natchnione przez Ducha Świętego. Człowiek ma je przyjąć z wiarą w Kościele, w kontekście całej jego Tradycji. Papież porusza też w tej części sprawę hermeneutyki, czyli interpretacji Pisma Świętego w Kościele. Przestrzega przed dychotomią między egzegezą ograniczającą się do badań filologiczno-historycznych a teologią, jak też przed fundamentalistyczną interpretacją Pisma

Świętego. Biblia ma stać się duszą teologii, jak wzywał Sobór Watykański II.

Druga część dokumentu, zatytułowana **Verbum in Ecclesia – „Słowo w Kościele”** – ma charakter duszpasterski. Ukazuje rolę Słowa w życiu kościelnej wspólnoty, szczególnie wiele miejsca poświęcając liturgii. Podkreśla znaczenie słuchania w skupieniu i milczeniu, rolę homilii, której głoszenie jest zadaniem duchownych. Postuluje wydanie specjalnego dyktorium homiletycznego. Podkreśla się też potrzebę rozwijania nabożeństw Słowa przy takich okazjach, jak kongresy eucharystyczne czy Światowe Dni Młodzieży. Piszac dalej o katechezie biblijnej, Benedykt XVI przypomina, że wiernych trzeba zapoznawać z Biblią zgodnie z wiarą Kościoła, także w małych wspólnotach. Gdzie tego brakuje, tworzy się pustka duszpasterska, którą często wykorzystują sekty.

Trzecia część adhortacji ma tytuł **Verbum mundo – „Słowo światu”**. Mowa tu o misyjnym zadaniu głoszenia światu Słowa Bożego, o dialogu z innymi religiami i kulturami, o zaangażowaniu na rzecz pojednania i pokoju. Papież przypomina też chrześcijan prześladowanych za wiarę i wskazuje na konieczność wolności sumienia, a kończy nawiązaniem do tak bardzo dziś aktualnej nowej ewangelizacji.

Radio Vaticana

Ks. Jerzy Stefański „Liturgia dla każdego”

Każdy chrześcijanin poprzez przyjęcie sakramentu chrztu świętego uzdolniony jest i zobowiązany do udziału w liturgii. Często jednak to uczestnictwo zatrzymuje się na zewnętrznych znakach liturgicznych, bez zrozumienia ich znaczenia i historii. Odpowiedzią na ten problem jest książka księdza profesora Jerzego Stefańskiego: „Liturgia dla każdego”, z którą szafarze mogli zapoznać się na ostatnim dniu skupienia.

Autor w bardzo przystępny sposób ukazuje, że liturgia jest człowiekowi potrzebna, że człowiek wierzący nie może bez niej duchowo wzrastać. Wiedza na temat liturgii natomiast pozwala w niej owocnie uczestniczyć.

W pierwszej części swojej książki ks. Stefański przedstawia ogólne informacje o liturgii, o jej znaczeniu, sposobach uczestniczenia, o jedności i różnorodności w liturgii, a także wyjaśnia podstawowe pojęcia liturgiczne.

Druga część publikacji to szczegółowe omówienie roku liturgicznego. Został on przez autora nazwany „rytmem życia duchowego”. W kolejnych rozdziałach zostały omówione okresy roku liturgicznego: Adwent, Wielki Post, Boże Narodzenie, Wielkanoc, a także niektóre święta, jak np. Boże Ciało.

W trzeciej części ks. Stefański przedstawia liturgiczne znaczenie poszczególnych sakramentów i sakramentaliów. Wierni często uczestniczą w nich bez odpowiedniej wiedzy na temat znaczenia znaków i gestów liturgicznych. Autor w przystępny sposób wyjaśnia kolejne obrzędy, nakreślając również ich kontekst historyczny oraz współczesne odniesienia kulturowe.

Książka „Liturgia dla każdego” powinna stać się elementarzem wiedzy liturgicznej dla każdego wiernego, który chce czynnie uczestniczyć w obrzędach liturgicznych, a szczególnie dla nadzwyczajnego szafarza Komunii Świętej.

Jacek Skowroński

Spotkania rejonowe

Na początku czerwca w Strzałkowie, Żnieniu i Chodzieży odbyły się rejonowe spotkania szafarzy. W spotkaniach uczestniczył opiekun ks. Franciszek Jabłoński. W spotkaniu w Chodzieży także ks. biskup Bogdan Wojtuś, który wcześniej udzielał w parafii sakramentu bierzmowania.

Tematyka spotkań związana była z niedawną beatyfikacją ks. Jerzego Popiełuszki. Dodatkowo w Chodzieży szafarze oraz ich żony mieli możliwość zapoznania się z pracą misyjną w Tanzanii przedstawioną przez Barbarę i Aleksandra Szanieckich. Są oni świeckimi misjonarzami, przebywającymi od trzech lat w miejscowości Kowak w Tanzanii. Basia pracuje w centrum dla ludzi z AIDS i HIV, w ramach rządowego programu leczenia i opieki, natomiast Aleksander prowadzi sprawy admi-

nistracyjne w szkole dla dziewcząt. Relacja Basi i Olka była pełna interesujących opowieści i dodatkowo ilustrowana zdjęciami z pracy misyjnej. Uczestnicy spotkania mieli wiele pytań i żalowali, że zabrakło czasu na przedstawienie wielu bardziej szczegółowych aspektów z pracy w Tanzanii.

Z fragmentami pracy misyjnej Basi i Olka Szanieckich można zapoznać się na stronie internetowej www.basiaalexmission.pq.pl

Jacek Skowroński

List z Tanzanii

Dotarłam szczęśliwie do Afryki. Aleksander czekał na mnie na lotnisku w Nairobi, byłam zmęczona ale nie ukrywam, że cieszyłam się z powrotu do Afryki, tak trudno wytłumaczyć, na czym to polega. Dziękujemy jeszcze raz serdecznie za wszystko, co otrzymaliśmy w czasie pobytu w Polsce i w diecezji.

Dziękuję za zaszczyt spotkania z Ks. Prymasem abp Józefem Kowalczykiem i Ks. Biskupem Bogdanem Wojtusiem, za ubogacające spotkania w Laskowicach Pomorskich, Chodzieży i Gnieźnie.

Kalendarz na rok 2011 bardzo mnie się podoba. Wzięłam sporo egzemplarzy do Tanzanii, więc rozdram w naszej parafii Kowak. Szczęść Boże! Pozdrawiamy,

*Barbara i Aleksander Szanieccy, Nairobi,
19.10.2010*

Jubileusz 20-lecia

Dwadzieścia lat temu, dnia 23 września 1990 roku zostali ustanowieni przez biskupa katowickiego Damiana Zimonia pierwsi w naszej diecezji, jak również pierwsi w Polsce, Nadzwyczajni Szafarze Komunii Świętej. Ustanowienie to miało miejsce w domu rekolekcyj-

nym w Kokoszycach po rekolekcjach przygotowujących do tej postęgi.

Przy wprowadzaniu postęgi szafarza nadzwyczajnego potrzebne jest przede wszystkim zarzucenie pokutującej opinii, że Kościół to biskupi i księża, którzy „sami sobie dadzą radę”, a ci, co poza prezbiterium, to świeccy, którzy mają biernie przyglądać się temu, co się dokonuje w czasie celebracji Eucharystii. Jednym z owoców tej postęgi jest stała obecność i podejmowanie czynności liturgicznych przez dorosłych mężczyzn. Bóg ukrył piękno i bogactwo swego dzieła zbawczego pod osłoną znaków.

Dzisiaj w zasadzie nie ma w Polsce diecezji, w której by nie było szafarzy nadzwyczajnych. Czy wszyscy rozumiemy, co oznacza funkcja i posługa szafarza? Czy zdajemy sobie sprawę, co przeżywają ci, którzy otrzymując od proboszcza propozycję zastanawiają się nad godnością postęgi, nad odpowiedzialnością trzymania i podawania Chrystusa wiernym i chorym? Kiedy mówi się o postudze świeckich mężczyzn jako nadzwyczajnych szafarzy Komunii św., czasami rodzi się wątpliwość, czy są tego godni. Ksiądz to co innego – ileż razy słyshałem to jako argument przeciwko postudze świeckich w rozdawaniu Komunii św.

Wszystkim, którzy mają zastrzeżenia, chciałbym przypomnieć słowa: *Panie nie jestem godzien, abyś przyszedł do mnie...* Wypowiada je papież, kardynał, biskup, prezbiter i każdy z nas. I każdy wypowiada je szczerze, ponieważ nikt na ziemi nie jest godzien, ale to On sam powierzył się rękom człowieka. To tylko wielka łaska Boga i Jego Miłosierdzie sprawiają, że możemy karmić się Ciałem Zbawiciela. Skoro tak jest, to kto jest bardziej godzien trzymać to Ciało w swoich rękach i rozdzielać je siostram i braciom?

Piotr Blachowski
<http://liturgia.wiara.pl/doc/626114.Jubileusz-20lecia>

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej: <http://szafarze.gniezno.pl>

Redakcja: Jacek Skowroński, e-mail: jacek@alauda.pl

Konsultacja: ks. kan. dr Franciszek Jabłoński, e-mail: fran@gniezno.opoka.org.pl